

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transport av farliga ämnen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 oktober 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om transport av farliga ämnen (RP 160/2013 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

- jurist Antti Nironen, Trafiksäkerhetsverket Trafi
- inspektör Santtu Hellstén, Strålsäkerhetscentralen
- transportexpert Jari Harju, Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Silja Ruokola, kommunikationsministeriet

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- Polisstyrelsen
- Tullstyrelsen
- Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- Kemiindustrin.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om transport av farliga ämnen ändras. Genom de föreslagna ändringarna överförs normgivningsrätten och skötseln av uppgifter i anslutning till den från kommunikationsministeriet till Trafiksäkerhetsverket. I fortsättningen ska Trafiksäkerhetsverket meddela nationella föreskrifter för främjande av säkerheten vid transport av farliga ämnen på väg och järnväg. Bestämmelser som gäller detta utfärdas för närvarande genom förordning av kommunikationsministeriet. Trafiksäkerhetsverket bemyndigas att också meddela föreskrifter om väg- och järnvägstransport och vissa föreskrifter om luft- och sjötransport av farliga ämnen. Samtidigt föreslås det att Säkerhets-

och kemikalieverket ska kunna tillämpa flera metoder för marknadskontroll och att vissa andra bestämmelser i lagen om transport av farliga ämnen ska ses över. Vidare görs det vissa preciseringar i lagen. Vissa av dem ansluter sig till grundlagens krav på författningsnivå.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Förslaget innehåller en övergångsbestämmelse om att de förordningar av kommunikationsministeriet som utfärdats med stöd av bestämmelser som var i kraft vid den föreslagna lagens ikraftträdande gäller tills de upphävs. De undantagslov och regionala transportbegränsningar som är giltiga ska förbli giltiga i den nuvarande formen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår att normgivningsbehörigheten beträffande transport av farliga ämnen samt vissa uppgifter förs över från kommunikationsministeriet till Trafiksäkerhetsverket. Lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), som gäller alla transportformer, ändras bland annat så att Trafiksäkerhetsverket får rätt att meddela föreskrifter i vissa frågor som anges närmare i lagen, särskilt om väg- och järnvägstransporter. Redan nu är det Trafiksäkerhetsverket som meddelar föreskrifter om luft- och sjötransport av farliga ämnen. Syftet är att garantera att transporterna är säkra. I fortsättningen ska det också vara Trafiksäkerhetsverket som medger undantagslov för landtransporter och regionala restriktioner i transport av farliga ämnen. Regionala transportrestriktioner och undantagslov baserade på lagstiftning som gällde när den nya lagen träder i kraft kommer fortsatt att gälla. Vidare ska Trafiksäkerhetsverket bland annat kunna ge den som bedriver postverksamhet rätt att i vissa fall hantera flygpostförsändelser med farliga ämnen.

Det är motiverat att stora tekniska och mycket ingående frågor om transport av farliga ämnen baserade på internationella bestämmelser i fortsättningen regleras i föreskrifter från Trafiksäkerhetsverket, menar utskottet. Verket besitter nödvändig expertis och det är bra att expertisen och uppdragen inom området koncentreras på det sätt som regeringen föreslår. Enligt vad utskottet erfar har man också sett till att det finns tillräckligt stora resurser för de nya uppgifterna. Men utskottet vill rent allmänt påpeka att Trafik-

säkerhetsverket fortlöpande har fått nya uppgifter och att man därför också i fortsättningen bör hålla ett öga på resurstilldelningen. Om uppgifter flyttas mellan myndigheterna bör principen vara att nödvändiga resurser flyttar med.

Det är bra att delegationen för ärenden angående transport av farliga ämnen, enligt uppgifter till utskottet, ska finnas kvar trots att bestämmelserna om den föreslås bli upphävda i propositionen. I utfrågningen av de sakkunniga lyftes en formulering i 11 d § 2 och 4 mom. fram och det påpekades att hänvisningen i 1 mom. är så ottydlig att den tillfälligt kan leda till försämrade säkerhetsförpliktelser vid transport av radioaktiva ämnen. Enligt uppgifter till utskottet är säkerhetsföreskrifterna för sådana transporter mycket ingående och mestadels tekniska. Bland annat av den anledningen är det lämpligt att lagen bara innehåller en relativt allmän bestämmelse och kompletteras med närmare bestämmelser om de farliga ämnen som säkerhetsföreskrifterna tillämpas på i förordning och i föreskrifter från Trafiksäkerhetsverket. Det är mycket viktigt att man med dessa bestämmelser på lägre nivå ser till att den påstådda tillfälliga försämringen av säkerhetsförpliktelserna inte uppstår.

Sammanfattningsvis anser utskottet propositionen nödvändig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 14 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kalle Jokinen /saml
vordf. Osmo Kokko /saf
medl. Mikko Alatalo /cent
Thomas Blomqvist /sv
Markku Eestilä /saml
Ari Jalonen /saf
Merja Kuusisto /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd

Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /saml
Eila Tiainen /vänst
Ari Torniainen /cent
Reijo Tossavainen /saf
Oras Tynkkynen /gröna
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.